Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imhallef Dr. Edwina Grima LL.D.

Appell Nru: 15 / 2017

Il-Pulizja

Spettur Colin Sheldon

Vs

Victor Petroni

Illum 26 ta' April, 2018,

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellant Victor Petroni detenur tal-karta tal-identita Maltija bin-numru 772348M, akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli:

Bhala persuna registrata mal-Kummissarju tat-Taxxi, skond l-Att ta' l-1998 dwar Taxxa fuq il-Valur Mizjud (Att Numru XXIII ta' l-1998) u regolamenti maghmula bis-sahha ta' l-istess Att, waqt spezzjoni ta' sorpriza li sehhet f' l-10 ta' Dicembru 2015 gewwa Studio 9 Triq San Pawl Naxxar, jew hi jew impjegati taghha, jew xi persuna ohra li kienet qed tagixxi ghan-nom taghha, offriet li tipprovdi servizz lill-persuna ohra u / jew esponiet ghall-bejgh oggetti waqt li kienet sprovista minn cash register fiskali u / jew kotba tar-ricevuti fiskali kif mahruga jew approvati mill-Kummissarju tat-Taxxi, u dan bi ksur tal-partiti 1, 2, 3 u 10 tat-Tlettax –il Skeda li tinsab ma' l-Att ta'

l-1998 dwar Taxxa fuq il-Valur Mizjud u l-artikoli 51 u 77 (o) 81 u 82 ta' l-istess Att.

Rat l-artikoli 51, 77 (o) u 82 kif ukoll il-partiti 1, 2, 3, 10 u 13 tat-Tlettax –il Skeda tal-Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, tat-18 ta' Jannar, 2017, fejn il-Qorti wara li rat l-artikoli 51, 77 (o) u 82 u l-partiti 1,2,3, 10 u 13 tat-Tlettax–il Skeda tal-Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta' Malta, issib lill-imputata hatja ta' l-imputazzjoni migjuba kontra taghha u tikkundannaha multa ta' tmien mitt Euro (€800).

Rat ir-rikors tal-appell tal-appellant Victor Petroni, pprezentat fir-registru ta' din il-Qorti fl-20 ta' Jannar, 2017, fejn talab lil din l-Onorabbli Qorti joghgoba tirrevoka s-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali per Magistrat Dr. D Clarke LL.D tat-18 ta' Jannar 2017 billi *tirrevokaha* in kwantu sabitu hati ta' l-akkuza kif migjuba kontrih u konsegwentement *tilliberah* minn kull piena u htija skond il-ligi, u f' kaz li din l-Onorabbli Qorti, joghgobha *tikkonferma* s-sentenza appellata, l-esponenti jitlob li tigi mposta piena aktar ekwa u gusta ghal kaz odjern.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat illi l-aggravji huma cari u manifesti u jikkonsistu fis-segwenti:

(1) Illi l-Ewwel Qorti ibazat id-decizjoni taghha fuq il-fatt li fuq ir-ricevuta ma kienx hemm *exemption number*;

Illi bir-rispett kollu, l-Ewwel Qorti naqqset milli taghmel apprezament li l-bejgh gie dikjarat, inharget ricevuta bl-isem tal-hanut u bin-numru tal-VAT, u t-taxxa thallset. Illi l-iskop tal-legislatur kien dejjem dak li kull bejgh jigi dikjarat u tingabar it-taxxa mill-erarju. Il-fatt li f' dan il-kaz ma kinietx qed tidher l-*exemption number* fuq ir-ricevuta li xorta fiha l-isem tal-kumpannija u n-numru tal-VAT huwa dettal.

(2) Illi l-Ewwel Qorti naqset ukoll li tara l-artikoli tal-ligi li kien akkuzat li kiser l-appellant.

L-art 2 tat-13-il Skeda tal-Kap 406 jghid hekk:

….kull persuna li tagħmel provvista ħlief għal provvista eżenti bla kreditu għand ha, ħlief meta tenħtieġ li toħroġ fattura ta' taxxa għar-rigward ta' dik il-provvista, toħroġ riċevuta fiskali skont din l-Iskeda għall-kumpens lilha mħallas għal dik il-provvista…..

L-art 1 tat-13-il Skeda tal-Kap 406 jaghti s-segwenti definizzjoni ta' ricevuta fiskali, ossia:

"riċevuta fiskali" tfisser riċevuta jew fattura maħruġa f' għamla provduta jew approvata bil-miktub mill-Kummissarju jew li tkun maħruġa b' mod kif jista' jkun approvat mill-Kummissarju u li jkun fiha t-tagħrif u d-dettalji kollha meħtieġa, jew riċevuta maħruġa pemezz ta' cash register fiskali, jew riċevuta maħruġa permezz ta' fiscal taxi meter.

Jigi rilevat li fil-kaz in kwistjoni l-appellant hareg ricevuta u din hija fiskali. L-appellant jissodisfa bi shih l-Art 50, 51, 77 (o), u 81.

Illi minbarra s-suespost, l-appellant jixtieq jissottometti li huwa kien ghamel dak kollu li setgha jaghmel fil-kapacita tieghu peress li huwa forna l-makkinarju li tat ricevuta fiskali fejn tidher l-isem tal-kumpannija u l-VAT number tal-kumpannija, kif ukoll forna sistema li thallas it-taxxa, u ma kien hemm ebda mod li waqt bejgh minn magna partikolari huwa jinduna li ma hargitx riceuta li fuqha kien hemm exemption number, u dan ai termini ta' l-Art 82, ossia li jistipula li :

kull direttur, manager jew uffiċjal prinċipali ieħor ta' dak il-korp ta' persuni: iżda direttur, manager jew uffiċjal prinċipali ieħor ta' korp ta' persuni ma jkunx ħati ta' reat bis-saħħa ta' dan is-subartikolu jekk huwa jġib prova li huwa ma kienx jaf u ma setax b' diliġenza raġonevoli jsir jaf b' dak l-egħmil jew nuqqas u li huwa għamel kull ma seta' jagħmel sabiex iżomm milli jsir dak l-egħmil jew nuqqas.

Wiehed isaqsi jekk direttur ghandhux l-obbligu li joqghod ma' kull magna, cash register, fiscal printer u ohrajn waqt kull bejgh li jsir biex jara li ma jonqos xejn mid-dettalji – mhux qed jinghad li m'ghandhux responsabilta' biex jara li tinhareg ricevukta fiskali u li tingabar it-taxxa, izda qed jinghad li huwa impossibli li wiehed jara fid-dettal kull transazzjoni.

(3) Illi finalment jigi sottomess li fis-sentenza l-Qorti sabet tlett diretturi hatja ta' l-istess offiza u dan huwa legalment zbaljat peress li ma hemm ebda reat ta' komplicita f'dan il-kaz, u jekk stess il-Qorti ssib

htija f' direttur ghanda tillibera lid-deretturi l-ohra stante li r-reat jigi adebit lil persuna wahda.

(4) Illi s-sentenza moghtija mill-Ewwel Onorabbli Qorti kienet wahda eccessiva u sproporzjonata. Konsapevoli mill-insenjament ta' **Cesare Beccaria**:[1]

"…che il fine delle pene non e di tormentare ed affiggere un essere sensibili, ne di disfare un delitto gia commesso…,"

l-appellant jixtieq li bl-akbar umilta jissottometti li l-piena inflitta kienet eccessiva.

Ikkunsidrat,

Illi l-lanjanzi imqanqala mill-appellanti huma kollha ta' natura legali u dan billi il-fatti tal-kaz huma inkontestati. Is-socjeta kummercjali li taghha l-appellant huwa direttur kienet tohrog ir-ricevuti fiskali taghha dwar kull provvista taxxabbli minn sistema komputerizzata fejn allura tali sistema kienet tenhtieg l-approvazzjoni mill-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud. Tali approvazzjoni hija imfissra permezz ta' numru ta' ezenzjoni li jigi moghti mill-Kummissarju u li irid jigi riprodott fuq kull ricevuta fiskali li trid tinhareg u dan apparti l-isem tal-hanut u in-numru tal-VAT. Fil-jum indikat fl-akkuza, madanakollu inharrget ricevuta fejn dan in-numru, li huwa 1745 assenjat lis-socjeta kummercjali V Petroni Limited, kien nieqes. L-appellant jikkontendi illi din inharrget minn *printer* zbaljat li ma kienx imqabbad mas-sistema komputerizzata minn fejn jinharrgu ir-ricevuti ghal kull bejgh. Jishaq illi madanakollu dan il-bejgh xortawahda gie irregistrat, iddikjarat u l-erarju fiskali thallas.

[1] 'Dei Delitti e Delle Pene' Livorno, 1833, pp.59-60.

Issa l-appellanti jargumenta illi bil-fatt illi fuq ir-ricevuta ma kienx hemm l-*exemption number* kif inghad ma ifissirx illi dik ir-ricevuta ma kenitx tikkwalifika bhala ricevuta fiskali. Dan ghaliex ukoll l-iskop tal-legislatur xorta intlahaq bir-ricevuta li inharrget gjaldarba il-bejgh gie iddikjarat u it-taxxa ingabbret u thallset. Fuq kollox ir-ricevuta tindika isem il-kummercjant li f'dan il-kaz kien socjeta kummercjali u n-numru fiskali assenjat lill-istess.

Illi huwa fatt mhux kontestat illi saret provvista taxxabbli fejn inharrget ricevuta minn sistema komputerizzata li fil-fehma tal-Kummissarju ma kenitx *VAT compliant* billi l-*exemption number* li ghandu jidher fl-imsemmija ricevuta ma kienx qed jigi indikat. Dan ghaliex it-Tlettax-il Skeda tal-Att jaghti definizzjoni ta' dak li ghandha tfisser "ricevuta fiskali" meta hemm dispost:

"riċevuta fiskali" tfisser riċevuta jew fattura maħruġa f'għamla provduta jew approvata bil-miktub mill-Kummissarju jew li tkun maħruġa b'mod kif jista' jkun approvat mill-Kummissarju u li jkun fiha t-tagħrif u d-dettalji kollha meħtieġa, jew riċevuta maħruġa pemezz ta' cash register fiskali, jew riċevuta maħruġa permezz ta'fiscal taxi meter."

Illi allura kull provvista taxxabbli ghandha issir bil-hrug ta' ricevuta fiskali li meta tali ricevuta ma tinharigx minn *cash register* fiskali jew *fiscal taxi meter*, allura ghandha tkun approvata mill-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud. Issa meta *si tratta* ta' ricevuta fiskali li tinhareg minn sistema komputerizza fejn allura l-persuna taxxabbli tigi ezentata milli tohrog ricevuta minn *cash register* kif inghad, dan jigi moghti *exemption number*, liema numru ghandu jigi rifless fir-ricevuta fiskali u dan bil-ghan illi l-konsumatur li jinghata ricevuta li ma tkunx giet mahruga minn *cash register* fiskali ikun mgharraf li din tekwivali ghal ricevuta fiskali xortawahda billi l-bejjiegh qed jigi awtorizzat jaghmel dan mill-Kummissarju. Allura fin-nuqqas illi dak in-numru jigi indikat ir-ricevuta li tinhareg ma tkunx *VAT compliant* u ma tikkwalifikax bhala ricevuta fiskali skont il-ligi, izda titqies semplicement bhala *sales receipt* u xejn aktar.

Issa ma jiswa ghal xejn lill-appellanti jikkontendi illi l-bejgh gie iddikjarat sussegwentement u it-taxxa thallset ghaliex fil-mument illi r-ricevuta li tinhareg ma tkunx konformi mal-ligi allura r-reat jigi ikkunsmat bl-appellanti f'dak il-mument "*ikun qed jipperikola t-taxxa dovuta indipendentment minn jekk in sewgitu huwa iddikjarax tali taxxa fir-return ghax-xahar jew xhur relattivi*," kienet x'kienet l-intenzjoni tieghu[2]. Kwindi dan l-ewwel aggravvju qed jigi rigettat.

L-appellanti ukoll jilmenta illi bhala direttur tas-socjeta minnu gestita kien ghamel dak kollu fis-setgha tieghu biex jara li jkun hemm l-osservanza tal-ligi. Dan ghaliex ma kienx nuqqas tieghu illi l-impjegata ipprintjat ir-ricevuta minn *printer* li ma kienx illinkjat mas-sistema billi r-ricevuti fiskali kellhom jigi ipprintjati minn *printer* appozitu u mhux minn dak mnejn fil-fatt inharrget.

Issa l-appellanti ma iressaq l-ebda prova biex juri lil din il-Qorti is-sistema komputerizzata tal-hanut tieghu kif tahdem, u kif jahdmu l-*printers* marbuta ma' tali sistema. X'aktarx li din is-sistema giet installata u hija imhaddma minn persuni teknici li hadu hsieb jarmawha u mhux mill-appellanti jew mid-diretturi l-ohra. L-ebda prova ma ingiebet f'dan is-sens u l-ebda xhud ma gie imressaq biex jispjega kif ezattament tithaddem din is-sistema. Din il-Qorti trid tistrieh fuq dak li ighid l-appellanti illi l-hanut huwa moghni b'zewg kompjuters u zewg *printers*, b'*printer* wiehed zghir li minnu jidher li tinhareg ir-ricevuta fiskali u *printer* iehor li huwa jiddeskrivieh bhala "normali", li ma huwiex car allura x'inhi il-funzjoni tieghu fil-hanut gjaldarba jidher illi huwa wkoll imqabbad mas-sistema komputerizzata. Lanqas ma jirrizulta jekk l-appellanti jew xi hadd mid-diretturi l-ohra jkunux fil-hanut "*during business hours*", u jekk fin-negattiv min jithalla responsabbli hemmhekk u x'istruzzjonijiet jigu moghtija lill-impjegati. Illi fid-dawl ta' dawn il-provi kemmxejn skarni li jipprezenta l-appellanti din il-Qorti tqies illi huwa ma jilhaqx il-grad ta' prova minnu mistennija fil-kamp penali sabiex jezimi ruhu mir-responsabbilta vikarja tieghu.

---

[2] Il-Pulizija vs Lino Cachia App.Inf. 26/02/2001

Illi l-appellanti issib oggezzjoni ghal fatt illi l-Kummissarju ghogbu iressaq il-prosekuzzjoni ghar-reat tan-nuqqas ta' hrug ta' ricevuta fiskali kontra it-tlett diretturi tas-socjeta meta r-reat huwa wiehed u uniku. Illi lanqas hawn l-appellanti ma ghandu ragun u dan ghaliex ir-reat ma giex addebitat lis-socjeta V Petroni Limited, izda lid-diretturi individwalment u personalment fit-termini ta l-artikolu 13 tal-Kapitolu 249 tal-Ligijiet ta' Malta kuntrarjament ghal kuncett tal-*corporate liability* fejn allura il-htija taqa' fuq is-socjeta kummercjali, li ma isibx applikazzjoni f'dan il-kaz. L-artikolu 13 jiddisponi:

"Meta xi reat taħt jew kontra xi disposizzjoni li tinsab f'xi Att, li jkun għadda sew qabel jew wara dan l-Att, isir minn korp jew għaqda ta' persuni, sew jekk tkun persuna ġuridika jew le, kull persuna li, fil-ħin tal-egħmil tar-reat, kienet direttur, manager, segretarju jew uffiċjal ieħor simili tal-korp jew għaqda, jew kienet tidher li qed taġixxi f'dik il-kariga, tkun ħatja ta' dak ir-reat kemm il-darba ma tippruvax li r-reat ikun sar mingħajr it-tagħrif tagħha u li tkun eżerċitat id-diliġenza kollha xierqa biex tevita l-egħmil tar-reat."

Dan ifisser allura illi ir-responsabbilta' vikarja hija wahda personali u mhux wahda rapprezentattiva jew nomine kif inhi fil-kamp civili. Jekk jirrizulta mill-provi, li fil-fatt huma kienu id-diretturi, jew ufficjali tal-korp bhal ma hija socjeta' kummercjali li tiggestixxi l-post fejn ikun sar ir-reat u li huma allura qed jigu akkuzati ghal din ir-raguni. Fuq kollox lanqas ma jispetta lil din il-Qorti taghmel ghazla hi lil min ghandha issib hati u min ghandu jigi ezonerat mir-responsabbilta kriminali meta hemm tlett diretturi li ghandhom iwiegbu kull wiehed personalment ghan-nuqqas!

Kif gie ritenut minn din il-Qorti diversament preseduta (Onor. Prim' Imhallef Emeritus Dr. V. De Gaetano) fl-Appell Kriminali "Il-Pulizija vs. Joseph Bonnici [26.5.1995]:-

"*Meta persuna tigi biex twiegeb ghar-reat kommess minn ghaqda jew korp ta' persuni in forza ta' l-artikolu 322 tal-Kodici tal-Ligijiet tal-Pulizija jew in forza ta' l-artikolu 13 ta' l-Att dwar l-Interpretazzjoni [Kap.249], it-tahrika ghandha*

tohrog kontra d-direttur, manager, ecc. f' ismu personalment, fis-sens li hu personalment irid iwiegeb ghall-akkuza, u f' kaz ta' sejbien ta' htija u imposizzjoni ta' piena, tali piena, sia jekk pekunjarja sia jekk restrittiva tal-liberta' personali, tigi inflitta fuqu u tigi skontata minnu.[3]"

Dan ghaliex:

"L-artikolu fuq citat li jipprovdi ghal xi ksur tal-ligi minn korp ta' persuni, bhal ma hi indubbjament socjeta' kummercjali, d-dispozizzjonijiet ta' dik it-Taqsima partikolari tal-ligi japplikaw "bhallikieku dik il-haga tkun saret jew naqset milli ssir minn kull direttur, manager, jew ufficjal principali iehor ta' dak il-korp ta' persuni." Ta' min jinnota li l-ligi ma tghidx "id-Diretturi kollha" imma "kull Direttur", jigifieri kull wiehed "uti singoli" jirrispondi ghall-ksur tal-ligi indipendentement minn diretturi u /jew managers u ufficjali ohrajn. Din id-dicitura ovvjament tfisser li l-proceduri w l-prosekuzzjoni jistghu jigu istitwiti kontra kull direttur individwali, anki jekk ma jittiehdux kontra diretturi w ufficjali ohrajn.[4]"

Illi hija allura fid-diskrezzjoni tal-Prosekutur li jaghzel kontra min ghandhom jigu istitwiti il-proceduri penali billi kif inghad fil-kaz tar-responsabbilta vikarja kull direttur iwiegeb b'mod personali ghal xi nuqqas li jsir mis-socjeta minnu rapprezentata indipendentement mid-diretturi l-ohra. Gjaldarba l-Prosekuzzjoni ghazlet li tipprocedi kriminalment kontra it-tlett diretturi allura it-tlieta li huma iridu iwiegbu ghall-akkuza dedotta kontra taghhom individwalment, kif inghad, liema akkuza ma taqax kontra t-tnejn l-ohra fl-eventwalita li wiehed minnhom jinsab hati.

Imbaghad:

"Biex direttur (jew persuna ohra msemmija fl-Artikolu 13 ta' Kap. 249) ma jkunx vikarjament responsabbli ghar-reat kommess mill-kumpanija jew socjeta` irid jipprova, imqar fuq bazi ta' probabbilita`, mhux biss li hu ma kienx jaf li kien sar ir-reat izda wkoll (mhux jew) li hu kien ezercita id-diligenza kollha xierqa biex jigi evitat dak ir-reat. Tali diligenza ma tistax

[3] App. Inf. Il-Pulizija vs Patrick Vella – deciza 31/08/2006
[4] App.Inf. Il-Pulizija vs Victor Sant deciza 12/12/2002

tikkonsisti filli persuna semplicement thalli f'idejn haddiehor biex iwettaq pjan, ordni jew xi management partikolari, ghax altrimenti jkun facli ghal dak li jkun li jahsel idejh mir-reponsabbilta` penali (f'dan il-kaz vikarja) billi jghid, per ezempju, li ta ordni lis-subaltern tieghu u li kien dan is-subaltern tieghu li ma wettaqx l-ordni. Il-ligi tirrikjedi li dak li jkun ikun ezercita d-dilgenza kollha xierqa, u dan normalment ifisser li dak li jkun irid ikun ha attivament passi biex jassigura l-osservanza tal-ligi.[5]"

Stabbiliti dawn il-principji ta' dritt in konnessjoni mar-responsabbilta vikarja tal-appellanti ghall-akkuza dedotta fil-konfront tieghu, allura lanqas dan l-aggravvju ma jisthoqqlu akkoljiment.

Ghal dawn il-motivi l-appell qed jigi michud u id-decizjoni appellata ikkonfermata.

(ft) Edwina Grima
Imhallef

VERA KOPJA

Franklin Calleja
Deputat Registratur

[5] App.Inf. Il-Pulizija vs Gaetano Abdilla dec 28/07/2003